

Ш ы н

Стадионда олурган хаммык чон чаа ырымы апаргыч дымнап турган. Оон удаткан чок-ла ол дымнагычтар шуугуу ырымы бергенер. Аныктарың баштайгы Бүгү-дөтөтөй фестивалыны киргизчилери ол ырымын кай-гачыктыгы: «Ангы-агыт уу-тарын ачы-тоду, амыр-тай-бың күзөп тур бис...» дэи сөстөрүн чыгыс кыж дег ка-таптап, ырымын кай-гачык-тыгы: «Демократтык анык-тыктарын тим-низи» барык үзөп чылдар мурунда кайгачыктыгы амы-дыралып эгелен, демисепи-нурнуку огурунче кирген. Ол бөгүн-даа өтүктү кыт-бы бооп, бистин бөмүрүктан кырында чагылганын турар.

А. Г. Новиков

— Алды түс харины санап болур-ла—деп, Анатолий Григорьевич хулузурбушаан чу-гаалады.—А эи баштайгы ы-ры он сес чылда-ла, мээр төрө-н черим болур Рязань черини Скопин хосрайына чагыла-нып эгелен болгай. Револю-ция улуусту мурунгу улуут артаарын ажиткан, митал-таш мен бодумга эи чоок мер-жектим — музыка-биле ала-баран болурун күзөп турган мен. Бичан мен уаус өөр-дөтөтөй кылдымчы чыгыс ка-ныгы профессионалдык хор-нуу организастан алган мен. Оон киргизчилери күзөтсөн дэи «Хосталган Россияга йороздун» чогаалын каан мен. Ону Октябрьны баштайгы оон байкыраан хүнерде кү-сеткен түс. Мээр чыгыс чер чурттугаларымга ол ыры дык-таарымкан, харын-даа олар-ын төрөп хосройыга бот-тарымык композитору тылгы бөгүнчиге поргаарымын даа турган ышкып болганар.

А оон соода мен Москва консерваториянык чоруду-нган. Алаа барган, бистин кай-гачыктыгы композиторуаус болган педагогуаус Р. М. Гли-эрге башындап турган мен. Чылдар-даа эртен, оон сооп-ла мээр Кызыл Армияга а-лаа эртерим эгелен. Мен бо хүнерге чедир оон-биле уу-дэбес харылаалык бооп турар мен. Бистин эрес-ма-дырдыг дайымчыларымын, оларым дайымчы чедикти-кчилерини дугайында элэи каш ырыларын бижип, турса-кааткан мен. Шериг бот-ты-ныгыт коллективтерини ре-пертуарларымда мээр ыры-ларым эвэст эвес. Совет Арми-ны ырымын болган пьеса-нык ийн дакыр Кызыл Тук-тур ансамбли чоокку хүнер-де радио болган телевиден-ие дамчыштыр оларын күзөд-дир деп турар.

Анатолий Григорьевич бо-дуну чогаалдык амыдыра-лын барык алдан чылдар дургузунда уран чүгэе, тө-рөп уузуугуна бараалганып келген. Ол үр үнөң дургузу-нда коммунист-композитор, кы-жылар-биле чарылабас хары-лаалык бооп, бодуну үзө-нип кижилерини маадырым а-жыл-херектеринден сорук кырышкынныг көдүрүшкүн-нүг бооп келген.

— Бистин эң-не ханы өөрүп четтериниң «шниткек-чиреаус» болур дыңаңты-лар чок болза, бодумун амы-дыралым чок деп бодаар мен — деп, ол чугаалаан.—Бир-ле катап шүтүктү В. Маритово-визе кады Москва-Сортировоч-ная депозунга кезде берген, боттарынык ажил-херекти-кчилерини кайгачыктыг кы-жылар-биле ужурашкан бис. Ол ужуражышкын сонда «Коммунист бригадаларын кырымык» чогааткан мен. Чылдык-биле бодуну төрөп чөмчөк барган, чангыс чер чурттугаларымын мурунгу чогаалдыкты өтөйтү кылып ту-рар мен. Мырынык чоокта чаа алаа барып, суурларын кезип, Рязань ГРЭС-тин туудуң со-нууруга көрдүм. Алаа чораа-нымын сонда база бир чаа ыры мыаң-ла чагылаан эгелер боор деп бодаар мен.

«ШЫННЫҢ» АНКЕТАЗЫ

Ону беш чылдың баштайгы чылы ийн ай болгаштын доостур. Чылдың эртен төс айларында «Шын» солун ном-чукчуларындан беш муң амык чаганы алган. Оларнык ары-терлары кандыг-кандыг чүүлдерин парларын сүмеп, са-лунуң редакциянык чаагай күзөдлерин илередиң келген-нер. Бижикчилерин сүмелер болган күзөдчилерини бис-тин ажилысыз улуу-биле дузалаан.

1977 чаа чылда бистин номчукчуларымын үнелиг са-налдарын, тывынгыр эгелешкинерин база-ла хүзөп ап, оларны кичээлгеил өөрөнип көрүп турган, солунуң ары-нарын улам көрүштүг, номчуштүг болдарар соруга-биле номчукчуларга анкетаны парлап тур бис. Эргим номчукчу-лар, дараазында айтырылгала харылап чөдүрүшкүн ди-ледис.

1. 1976 чылда силерге эң-не солун, үнелиг деп санааны-кар материалдарын, рубрикаларын, тускы арынар, булуң-нарын айтыңар.

2. Солуннар арынарындан эң-не сөңуурган номчуур чүүлдерин чүл? Ол ышкыш моон сөңуурган кандыг-кандыг чаз чүүлдерин парларын күзөд силер?

3. Ажылдың участок бурзунге коммунисттиг харыса-газынык дугайында чуганы бо чылын эгелээн бис. Маңаа хамзаарыштыр саналыңар кандыгы?

4. Ол ышкыш бо чылын чаз чачылдарга, булалдарга ха-маарыштыр чугалажышыны эгелээн болгай бис. Бо талазы-биле силерниң черде кандыг-кандыг амылдар чөрүп турары?

5. Мурнундан бээр туруп келген «Социалисттиг чарыштың экраны болган хүн демегели», «Тайлыбыр булуңу», «Ийн делегей, ийн амыдырал» деп арын, «Челзэ», «Шевро-ныстык булуңу», урулалар «Хүнчүгеш», «Мергелей» булуң-нар, «Револоскоп», дайынчы, күш-ажылчы алдар», «Хойжунуң индир», «Шынның» номчукчуларынык чагаларындан болган өскө-даа тускы арынар бар болгай. Оларнык ду-гайында саналыңар кандыгы?

6. Силерниң чурттап, ажылдап турар чериңерге хама-арышкан манталдыг эзы шүгүмчүлөдүг чүүл солунга парла-тылган бэ? Бир эвес үнгөн болза, оң түңиел, ажы нан-дыг болганмы?

7. Моон сөңуур солун арынарынга үргүлчү тургу дег кандыг-кандыг доктаамал эгелер кылза эи деп бодаар си-лер?

8. «Шын» солунуң каш чыл чагыдып номчуп турар си-лер?

9. Силерниң черде солун чедирлэгизиниң байдалы кан-дыгы? Бо дугайында саналыңар кандыгы?

«ЧУНУ БЫЛАП ЧОР СЕН»

Сөөлүгү чылдарда Совет Ты-ваанык каас-чараш бодуу-нун: тайга-сынаарынын, ка-дыр-кашпап хеминерин, ай-мелениң дугайында, эрес-кежээ күш-ажылчы чөдүрүш-күнчүлүк чыгыс чыгыларын, механкастарынын, башкыларынын, өмчөлөрүнүн дугайында кыска-журналар чөдү-бүлө үзүп турар апар-ган. Харын-даа уран-чечен апаргалары. А тыва артистер, ылаңгыя ГРЭС-тин улуустуң, Тыва АССР-ниң улуустуң ар-гиз Максим Музук делегей-ниң улуустарыга сураганын кинога тырттырып, улуут а-лалары апарган.

Бо хүнерде бистин чурту-уустуң ил улуут киноусту-ларын бэрэң Лешин ор-денниң «Ленинниң» бир бөлүү Совет Тываанык ажил-чы чонпарынык бөгүнүг аас-кежиктиг амыдыралынын ду-гайында «Чуну ырып чор сен?» деп кинону тырттырар амыдым чөдүрүп турар. Олар шүтүп оң кийик. Мен олар-нык-биле чарык ай тиреде-кады амылдан келдим. Олар-нын ажилы шып-ла конугу-соолу.

Бо эртен конуктарда олар Чоон-Хемкин, Эрзинин ажил-чылары: койжуктар, чыгыс чыгылар, төсө, сарык ка-дырлары, хомежикчилер, сы-гытчылар, илгичилер, бызаан-чылар-биле танымал, оларын кинога тырттырар-биле бе-лектик эгелен.

Алаан сес даштыкы чурт-тарже үндүр салып үндүрер бо кинону тырттырар-биле улуут арга-дуржуугаалык ре-жиссер-сценарист Тодик Шахвердиев, режиссер Леонид Наумов, кинооператор Николай Бонюков, үн опера-тору Михаил Лазарев база оларын өскө-даа өөрү шү-тууу байырап бөдүрүшкүн бо хүнеринде олут чок, дү-хүн чок амылдан турар.

Кинонун баштайгы тырт-тырышкычын Эрзин район-дан эгелен. Олар кодан-ко-дан чыгыларын, телекери, хойларын кадырлары-биле кады, ырылар, сыгытчы, хо-межикчилер тырттырган. Оон соң-да олар кино тырттырарын Чоон-Хемкин райоңга улам-чылаар.

«Чуну ырып чор сен?» деп бо кино үч кезекте тургу-с-турар. Оон бирги кезекти бү-рүч тырттырган. Ону Арха-гелесиниң тырттырып, соңу-чүк улуустун амыдыралын көрүскөн. Кинонун ийги-ли кезээ Азия төвүндө чурттап турар тыва улуустуң бөгүнүг аас-кежиктиг амыдыралы бо-дур. Бо кинонун үшкү ке-зекте Камчаткада чурттап турар совет улуустуң амы-дыралын көрүскөн.

Бо чугула улуут ужу-дуу-дэи кинону бүтү өгөдөлө-ниң дүңдүртү тырттырып беле-тик дэи келген кижилер ил шалымны амылдан эгелен. Билчаарга оларга бүтү тала-дыг летимче, дузаны партия райкомнары, парткомнар, чер-терге совет албан организа-ция чөдүрүшкүн буруде көр-үшкүн кирген.

Кинога тырттырар-биле ча-тапкан сурагым сыгытчылар Тыва АССР-ниң алаларыг ар-гиз Кара-Саз Ак-оол, Чир-ка сес чыл школадан бе-лектик класкада өөрөнип тур-гар Мерген дээр бичил сы-гытчы оол, сурагым сыгыт-чы Ооржак Хунаптаар-оол болган өскө-даа ырылар, сы-гытчы талалыгы кижилер ба-за-ла өлкөйөйлөк беле-тикни турар.

Х. ОЛДАН-ОЛ.

«КЫМНЫҢ ОГЛУ?»

(Эгези №№ 232, 233, 235, 244, 245, 252 «Шынд»).
Шак оң ийн ажил турган. Ак столованың айткын ал-ган, чөдө берген. Чөмөгөн хой кийи-даа чок. Бир столда от-бүлө-ле ишти боор, бир өр, бир хөзөжөн, ийн бичи-кис уруугар чөмөгөн олур-ган. Бир столда мат-кара арынардык ийн эр чымыда ийн-ийн улуут чок-көк ста-кан-нарда шай тургузуп алган чөмөгөн олурган. База бир, соңга баарында столда сү-түр эриштерип, шубутур арынык, өдк-хөжөнчү казы конугат амык уругу. Ол-ла. Эске столдар хостуг. Чамды-карарын кыры ашаттын-маал, оң мурунда чөмөгөн-гөпөрүн алы-савазы, чөм-өгөн арым турбушаан, чүгө-н оң талада амыда стол ары. Кухняда бир улады берен, холотк сөмөс хөзөжөн (сүт) повар-ла ол боор), ийн аны-к уругу алы-сава кыңгырат-кан турганар.

Мейида хой тем-даа чок, эйт аймактыг чүрөдөн чүгө-котлет, оң ийн дагаа чур-газы, компот, шай. Ак олар-дан чүгө компотту алайып, өскөлөрүн доозанын чагыдып алган. Хаалга ажиттыган соода, бичил оол бурт-сарт кире халым келген, столдар кырында хөбөрт арыныкын бө-лө-хаара туткан, караш д-ген. Оолду Ак эки-даа көрүп чөткөткөн, чүгө сөлбөргө бажынып дүгүн, кымыл бут дааныштын эскерген.

— Бо оол ам база чедип келген-дир ала—деп, кухня-дан хыйлаңган.
— Дүң ийик... Чок бу-рунгу хүн, улуут-хүндө район столовазынын чалыгы олур-белкини. Үш оол-биле—деп, бир амык уругу немен каан.
Сөмөс хөзөжөн залче кы-лашкан үчүп келген. Аны-кын эвес көрүздөш, алы-са-ва болгон кийи бооп тура, чугаалаган.
— Шагдаа органылар та чүңү көрүп турар чүе. Ол сүт оол болза бир-бир хө-зөжөн-дир, бир-бир хөрадап-чыл.

Белеткел салбыры чалап турар

СЭМП ТК-ның болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң 1969 чылдың август 20-дги доктаалын өзүгээр Кызылдың башкы институтунаа белеткел салбыры амылдан турар. Орта тыва аныктары 1977 чылда институттун физика-математи-ка болгаш педагогика факультеттеринге өөрөнип кирери-биле белеткээр.

Өөрөни хуусаазы 7 ай. Белеткел салбырынга доос-кан өртүмэн эртемниң бүдү-рүлгө, кылох, сөөкостарын бир чылдан эвэст эвес амыл-стантык муракчыларын, шор-иг албындан халашканын-ны хүлээп алыр. Белеткел сал-бырынга өөрөнирлерин тудуг, транспорт, харылаза организа-цияларын, кылох, сөөкостар-нын улуутчулары, партия, комсомол, профсоюз өр-ганизацияларын сүмэлэни-биле шилип чорудар. Өөрөни-рин күзөдчилерин бүдүрүлгө ху-ралдарына, ажилчыларын, кылохчуларын хай-ниити ху-ралдарына чугалажып, өөр-дөи чорутканын дугайында бижикти бээр.

Белеткел салбырын чедик-шинниг дооскаш, доозарынык шыгалдазын эи дуагаган-нарын институттун 1-ги куру-зунга кирериниң шыгалдазы чокка хүлээп алыр.

Анкетаның чөдүрүшкүнү

көөрге, ажил чок-даа бажып турган кийи-дир ийн, доктаамал амык кылбас. Бо-дунан айттырарга, аар-саар-лаа тур мен дээр-ле бол-гай.

— А кайды? — Кайдым баа-ла инды, баа-аар-саар-лаа. — Уруугар хой уусу бэ? — Чок, дөрт. Чок. Каш ийик, уруугар? — Дөрт. — Мындыг кийи боор мен, уугалым багы — дэи, повар санайга өлө-дө олургулаан, үстүг-деринг арын чоттугу-лаан.

— Чунуң-биле амыдырап турар уусу боор ийик? Амык кылбас-тыр. Эг ишти хой-дир. Алш-чөм, кедек хөнт чунуң-биле сарып ап турар уусу бөр?

— Ой та, дүңмаларым. Үш улуут уруу алау-дүңмаларым. Мында чок. Бирөөн Өвүрде, бирөөн Бай-Тайгада джик. Бирөөн Тайгыда боор. Та уруугары анык шилдигиң турар чүе. Каймык-даа байгы арыга үлө. Ийн-ле турар, шилдигиң турар. Көөр-ле эри-рик-ле чорутулар. Бир ий-кенде каш-лаа хонук уулар-бы боор. Оон мун-ле кезек со-сар чүрөк, аар-саарлап ту-рары ол чүе мынаан. Оон бичил болгонда көөргө, баа-ла эририк чоруту. Ой та кал-кан арынас чүе. Мен пат кайтар-дыр мен ийи. Бо кий-ик ийн-чангыс ийикшеп, чөп олуп каш чазар чүе. Аа болда, оон-да бөк чүе чок—дэи повар арын джырыш-тырган, бажым чайгаан.—А оон аныгыда күжүр дунам, мен пат кайтар мен. Эвэр-рөш, ууңу калган апказына на оораткан-ла боор бол-гай. Үргүчү дыңаар кийи-дир мен—дэи, бодунуң чуга-алып бадтыктыр дэи чүе-деп, баа-лаа кыгыткан:—мындыг ала, уруугар? — Биди.

Биди, инды. Бүтү суур билер.

— А бажыны кайдал олар-дың?—дэи, Ак сүмэлэни у-туп экемге, чугаалатты-нып, бижиктиңи эгелен.—Бодун алы Кестик. Оң хар-дыт. Алазы Кызыл-оол—дэи, баа кетал айттырар.—Ба-жыны кайда? Адриан аан?

Повар кола берген, ша-галанын арынык дүвүрөш шырай-биле көргөн: — Ону капчаарыңар ол?

Кай бажынаарыңар ол бэ?—деп айттырар.

Ак каттырған, оожукту-р-ган.
— Чок, чок, угбам. Апаа-ла улуут чугаалаан чок черге бажының бээр боор бэ. Ад-риан чүү ийик? — Адриан, адриан. Адырам. Чүү ийик, уруугар? Эрик ку-лумчуузда ала.

Столвага чөмөгөн олур-ган кижилер дооза үчүп чо-руттулаан. Поварнык дуа-лакчылары алы-саванын чүп, столдарын аштан чөрүп ту-р-ганар.

— Эрик кулумчуу, 14. — А Кестик маңа үргүчү кээр бэ? — Үргүчү. Чок, үргүчү эвес. Чамдыкта эгелээш, чү-хө— аш-чөм арым-биле чөмөгөн-даа каар-ла бис. Чамдыкта хөрадаш, үндүр ойдолдун-даа турар бис. Оон кезек чиде бөр чүе. А дө-мей-ле, бир көөргө, бо-ла кө-стүп келген турар.

Ак четтериниң илереткем, байырлашкан, үчүп чөрү-кан. Оон баскаш, көдө Советке барган.

Ийн ороолдиг борбак ба-жыны Иштин ары-сылык бааа дөгет, доозуут, шуга-туртут, салаа дег кымыл де-мирден кылган суугу салып каан, дөрдүң Ленинин чү-рү. Ийн стол. Бирөөн ийн-дында, бирөөн ийнде. Элэи каш санайлар. Столдар ээ-лерин. Столдарың туржук барымдалаан, дарга бо-дур, секретарь бо-дур деп бил-ди алындына берге чүе чон. Дөрдүңе столдун баарында бир кырган амак олурган. Ийнде столдун чанында беш-алды-даа өр, хөзөжөн кижилер үмөрлөп берги-лөп тургулаан, доозанын холдарында паспорттар, саа-зылар.

Ак кире берген мыда тур-ганынын шугузу-биле хол туттуч мейлишкен, хала баарында улаштыр салып каан ууңу санайла олуруп алган. Удаттаалда дарганын чаныгы олурган амак үңүп чоруткан.

— Силерни дыңаап тур мен — деп, көдө Совет дарганы Ачте көрүп келген. Ак оон чаныгы улам чоокшудамы чыган.

— Мен Ак Артын-оол дээр. Силерниң бо суку де-вискорин харылаар кылдыр томуйлаткан кийи мен. Силер

бүтүдө-биле танымал амыр дэи келдим.

Дарганың өөрөш-даа хө-чөк, дораан-на тура халаан, столду долгандыр халаан хо-луу сунган.

— Бааа катан холунар ту-дүп көрөй. Ам-на амыраан-дир мен. Маңаа суму дара-лаан, оң бөш чыл аштым. Мынчага чалашкан кийи мен, участок шагдалаңдан берип көрүң деп. Ам-на амыраан-дир мен. Калчан хары—деп чорда, секретары үзө кире берген.

— Амыраан-дир мен деп чүрөй. Амыраан-дир бис. Мен эвес, бис дээр-ле болгай — дэи, каттыргалаан.

— Ийе-ийе, амыраан-дир бис. Ам-на куламыс дышта-ныр, улуугуу ханар-дыр—дэи, бодунуң оранжиян эки-ни хай тырттыркан. Оон ам кээп сактым келген.—Ох, утукшан-дыр мен. Мээр адимы — деп чорда, Ак төвдүр чугаалаптай барган.

— Билер мен, дарга. Ра-йонга-ла мээр джылаткан. Блокнотумда бижип-ла ала-ган мен. Секретарың ай-шалаан баа.

Дарга биле шагдаа элэи үр хөрөшкөн. Көдө Совет-тин дарганы эки кийи-дир дэрин Ак дораан билген. Ол, шыпал-ла, кыжылар-биле амылдан билер. Оң алы-ка-ны-даа эвэлес, асык-соу-даа чымык, тымынгыр-сагытчы-ры-даа конугу, чон организаст-та билер кийи-даа арык. Оон мынча үр үе ийинде ол амылдан дүңшөй кел-геленик чылгалаан ол. А бодунуң дашкыны хөвөр бе-ни көрүштүг: ууңу, тывалар-нык чугалажыры ышкыш, сөүгү ууңу, хөзө дөгет, чан-гыс сөс-биле, хөраут дөң эр-лерин бэрэң.

А чангыс чер чурттугалары оң чангыс-ла талазында таарышпас хоо-нуң. Ол чүл дөргө, ону чо-коткан джик. Ону олар оң кеттирери-биле холап турар. Ол кезөдө салгы чорутуу, на-рын хөптер келерини ынак. Хөвөгө ол дүң-даа, кир-даа чангыс, көөргө бо-ла аш-таттыган, суйбаттыган чо-руттар. Ажылдар черинге ко-стумуң олурар, өңүр-өңүр чурттугалары мойнуңа уу-кулаас. А амыл талазы-биле оңу кым-да балтаваз, кымы-лаа-даа дөңдөн.

(Уланчылыг).

ТЕЛЕ-ВЯДЕНИЕ

ОКТАБРЬ 30-ДЕ МОСКВАДА
8.10—«Останкино» концерт студиясы чааап тур. Ленинградтын С. М. Киров атыг академик опера болган балет театрының солистери-ниң концерти.
9.50—Баскетболга делегей маргалдаан. Эр улус. Чарык филал. Ленин-градтап дамчыдыла.
10.30—«Экранда Ч. Чаплин-ниң ойлап турары фильмы: «Мейблдин өт-бүлө амыдыралы», «Амыдыралыга амылдан алышкан», «Дү-некиң бир шакта».
11.05—«Эртеги почта». Му-зыкалыг программа.
11.30—«Кадмисы». Эртем-нентердигиң про-грамма.
12.00—«Бар-даа болза, бүзү-рөңгү эвес».
13.10—«Толук ачылышары».
13.20—«Ууңу чашты уругу, чарашай Барвар».
Уран-чечен филал.
14.50—«Правда» солунуң по-литиктиг таймбыраак-чызы Ю. А. Жуковтук делегей айткыларына хамаарышкан бесе-даа.
15.35—Б. Асафьев — «Бахчи-сарай фонтаны», ССР

Редакторун оракачызы К. К. САТ

КИНО

ОКТАБРЬ 30-ДЕ
«НАПРАДА»: «Халдыр сар-гын» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.
«АЛ-ХЕМ»: «Истеки мен» 15.00, «Эрчим Робинзон» 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.
«ВОСТОК»: «Афган» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ:

Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Ном гүлүрчөт, полиграфия болган ном сазымын талазы-биле өргөжөткөн типографиязы

Кызыл Шетинкин-Кравченко кулумчуу, бажы № 3, ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 2-24-63, редакторун оракачыларыны 2-35-24, 2-31-75, пропаганда класкадагы секретарыны 2-23-54, партияны амыдырал класкадагы 2-37-13, кулумчу класкадагы 2-23-54, кезөдө амыл-агыт класкадагы 2-21-47 үзөтүр класкадагы 2-22-64 чага класкадагы 2-41-27 алымында база совет үзөтүрүчү класкадагы 2-20-60, корреспондтарыны 2-27-41, бухгалтерларыны 2-42-43, секретарыны 2-23-35, солун класкадагы 2-23-75 телефоныча болгаар.

СОЛУН НЕДЕЛЯДА
6 КАТАП УНЕР
Тираж 16332. ЧАГЫТ № 1785.